

Corona, Coke & jonge aanwas

Team Straatwaarde(n)
Mei 2020

Volgens berichten in de media lijkt de drugshandel nog niet heel erg te lijden onder de Corona maatregelen. **Er komen nog steeds grote partijen cocaïne uit de havens van Antwerpen, Rotterdam en Amsterdam via vrachtwagens Nederland binnen, maar ook via wegtransport uit bijvoorbeeld Spanje.** Ook lijken de drugsprizen (nog) niet duidelijk te veranderen. **Volgens politiebronnen wordt op het darkweb gesproken over de mogelijkheden die Corona biedt. Een (verwachte) toename in online handel van drugs lijkt tot nu echter nog uit te blijven.**

Of de Coronamaatregelen impact hebben op de lokale cocaïne/drugshandel op straat heeft Team 'Straatwaarde(n)' in de regio Midden-Nederland geïnventariseerd. Dit is op basis van een belronde gedaan met 25 professionals verdeeld over de 5 districten.

Over het algemeen blijkt daarin een behoefte bij professionals om meer zicht op de lokale verankering van drugsproblematiek te krijgen. Door Corona is het over het algemeen relatief rustiger op straat. Tegelijkertijd zien professionals ook dat de drugshandel gewoon door lijkt te gaan. Daarbij is dealgedrag wellicht ook eerder waarneembaar omdat het rustig is op straat. Op basis van de belronde met de professionals delen we in dit artikel toch vijftal opvallende bevindingen.

Allereerst lijkt een (nieuwe) modus operandi gesignaleerd die zich goed leent voor het onopgemerkt dealen in Coronatijd. Het gebruik van internetkanalen is al een bekend gegeven, maar uit de belronde is ook naar voren gekomen dat dealers bijvoorbeeld via Whatsapp een 'Tikkie' met het te betalen bedrag verzenden aan hun afnemers. Als dat bedrag betaald is, krijgt de afnemer vervolgens een foto toegestuurd met de locatie waar de drugs ligt: *"Dan ligt de drugs bijvoorbeeld bij 'de linker band voorband van deze auto', waarbij de foto van de auto wordt gestuurd."* (politie). Dit is een anonieme manier van dealen, omdat er geen fysieke 1-op-1 overdracht meer plaatsvindt en de pakkans verlaagd.

Ten tweede zijn zorgen geuit over de kansen voor drugscriminelen in relatie tot de Coronamaatregelen voor de horeca en de voedselsector. Daar worden nu immers minder/ geen controles gehouden en ook is de afwezigheid van bezoekers verklaarbaar waarmee horecapanden wellicht makkelijker ongemerkt als stash/opslag- of witwaslocatie kunnen worden gebruikt. Doordat bovendien ook nog eens inkomsten van veel horeca ondernemers weg zijn gevallen door de Coronamaatregelen, kan een faciliterende functie

in de ondermijnende drugscriminaliteit extra aantrekkelijk zijn. Ook de voedselsector in meer brede zin (aanlevering van voedsel via water bijvoorbeeld) draagt extra risico's volgens professionals. Doordat er in Coronatijd geen/minder controles uit worden gevoerd is de kans groter dat drugshandelaren dergelijke infrastructures nog meer zullen inzetten voor de cocaïne/drugs smokkel. Deze sectoren komen misschien ook knel te zitten door de crisis, waardoor extra bijverdiensten immers een meer dan welkome aanvulling kunnen zijn. Hier leven duidelijk zorgen over. **Er leven op bijvoorbeeld Telegram berichten met het verzoek om zwart werk. Ook zijn ondernemers uit kwetsbare branches zichtbaar die hun diensten aanbieden omdat ze werkloos zijn geworden.**

Ten derde worden op straatniveau, naast de vertrouwde '(deal)plekken' van jongeren, ook nieuwe locaties gesignaleerd naar aanleiding van Corona. Zo komen locaties als wateren (bootjes), bossen en ook parkeerplekken duidelijk(er) naar voren als locaties waar jongeren veel samenkomen en ook signalen van dealen leven. Zeker nu de horeca (als ontmoetingsplek) gesloten is sinds Corona en normaal druk bezochte gebieden zoals stations minder druk bezocht worden, is deze verandering zichtbaar. Het gaat dan puur om locaties/ gebieden met minder sociale controle zoals industriegebieden en parkeerplaatsen (onder meer bij het bos) en ontmoetingen op wateren (bootjes).

Ten vierde is zichtbaar dat er (ook) meer (andere) jongeren op straat aanwezig lijken te zijn (rekruteringsrisico's), maar ook dat meer 'vermenging' plaatsvindt sinds de Coronamaatregelen. Het valt professionals in sommige gevallen bijvoorbeeld op dat er sinds de Coronacrisis jongeren uit ook andere gemeenten bij elkaar komen en dat verschillende (reeds bekende) groepen met elkaar lijken te vermengen in hun onderlinge contacten. Het is niet duidelijk of dit specifiek criminaliteit-gerelateerd is, maar wel dat dit sinds Corona meer zichtbaar is. Dat daarnaast andere (nieuwe) jongeren ook op straat aanwezig lijken, komt vermoedelijk deels doordat dagbesteding voor een deel van de jongeren weg is gevallen (school/ werk). Zo is bijvoorbeeld gesproken over een 'hele nieuwe groep jeugd die rondhangen', waarmee zich tegelijkertijd ook meer rekruteringsmogelijkheden zouden kunnen voordoen. Doordat jeugd nu geen/minder dagbesteding heeft door de corona crisis zijn zij extra kwetsbaar voor 'het snelle geld'. Zo is het voorbeeld gegeven waarbij twee bekende jeugdgroepen (die ook in verband met cocaïnehandel worden gebracht), nu ook met een relatief nieuwe groep jongeren in contact treden waarbij rekrutering niet uit te sluiten is: *'Rondom de jeugdgroepen die bekend zijn bij de politie en altijd buiten hangen ziet men nu een zwerm aan nieuwe jongeren in de leeftijd van 15 t/m 25 jaar. Er wordt op straat geronseld via mond op mond reclame. Er is verveling bij de jeugd en ze hebben geen baantjes dus extra kwetsbaar voor snelle geld.'* (politie).